

INTERNAZIONALI

PA6446
A2
1775
C.1

46433

010065

1080021833

EX LIBRIS

HEMETHERII VALVERDE TELLEZ

Episcopi Leonensis

LIBRI JUVENALIS

DECII.
JUNII JUVENALIS
AQUINATIS
SATYRAE XVI.

D. JUNII JUVENALIS
ET
AULI PERSII FLACCI
SATYRAE,
CUM ANNOTATIONIBUS
THOMAE FARNABII,
Quibus nonnullas addidit
D. RODERICUS AB OVIEDO.

MATRITI:

In Typographia Regia, vulgo de la GAZETA Capilla Alfons

Biblioteca Universitaria

ANNO M.DCC.LXXV.

Sumpibus Regis Societatis Typographorum & Bibliopoliarum

- 46433

PACIFICACIONES

A 2

1775

II

SATYRIS

ACTUATIONES

PARIDEI

LIBERIAE

MODERICUS DE OLVEDO

FONDO EMETERIO
VALVERDE Y TELLEZ

EEBO

D. JUNII JUVENALIS

VITA.

D. Junius Juvenalis liberti locupletis incertum filius, an alumnus, oriundus ex Aquino, Volscorum oppido, ad medianam fere aetatem declamavit, mox Poëticis studio se ad Satyras scribendas conculit, quas non sine sumo frequentis auditorii applausu recitavit. Inter alia vero indigna, et praepotesta urbis, quae exagitavit, scelerata, quin et Paridis histrionis gratiam nimiam, et potentiam apud Domitianum carperet Satyra septima illis versibus:

ille et militiae largitur mulieris honorem, etc.

à Domitiano instigante Paride per honorem militiae urbe summotus est, et ad praefecturam cohortis in jocularē ejus, quod Paridi probrarāt ultionem, missus ad Pentapolin in extremis Aegypti, et Libyae finibus. Ubi licet alii tradant ipsum jam octogenarium angore, et taedio vitam cum morte commutasse; vero tamen similius est, imo constat, cum, post mortem Domitiani Roman reversum, quasdam ex his Satyris scripsisse. Vide Lips. Epistolic. Quaest. 4. lib. 20. epistol.

EJUS.

010065

H
HEN

BREVIS EJUSDEM
EX JOANN. G. VOSSIO
V I T A.

Dicitus Junius Juvenalis Aquinas fere ad medianam usque aetatem declamavit: postea viciis officiis Satyras scripsit. Sed cum schemate notasset Paridem Pantomimum, jam octogenarius specie honoris praefectus est cohortis in extima Aegypto, atque isthie verisimile est scripsisse Satyram de Portentis Aegypti, quae ad Volusium, et ad Gallum alteram de militiae incommodis.

EJUSDEM VITA
Ex Petro Crinito.

Dicitus Junius Juvenalis patria fuit Aquinas: quae res non modo percipitur ex inscriptione veterum codicium; sed etiam verbis, qui sub persona Umbriti dicuntur:

*Ergo vale nostri memor, et quoties te
Roma tuo refici properarem reddet Aquino:
Me quoque ad Elvinam Cererem, nostramque Dianam,
Convelle à Camis:*

Natus est patre Libertino, ut quidam credunt. Alii ab eo institutum, proque filio habitum dicunt. Temporibus Domitiani principis floruit, etsi ad Nervae, at Trajani aetatem pervenit; quod indicatur multis, ac variis locis, praecipueque hoc carmine:

*Et spes, et ratio studiorum in Caesare tamum:
Solutus cum rivis huc tempestate Camoenas
Resperxit, cum iam celebres, notique Poetae,
Balneolum Gabius, Romae conducere furnos
Optarent.*

In hoc enim gratulatur Nervae, quod inter alios principes maxime praestaret summis officiis, atque affectibus in prosequendis, atque honestandis disciplinis. Quidam putarunt, referendum esse ad Caesarem Domitianum, qui magnopero simulavit studium Poëticæ, ut auctores sunt Tac. et Sueton. Frontonem Grammaticum primo audivit, summaque diligentia ab eo dicitur institutus: qui Romæ docuit illis temporibus magna celebritate nominis, ut Gelius testatur. Deinceps probavit ingenium suum in fo-

ro, et causis agendis, in quo magis videtur elaborasse pro veteri consuetudine declamandi, quam ut versari diu vellet in eo studiorum genere. Neque de-sunt, qui referunt eruditum fuisse Juvenalem praeceptis, atque institutionibus Quintiliani, qui per ea tempora maxime excelluit inter caeteros Rhetores. Versatus est maximo studio in scribendis Satyris, se-cutus exemplum Lucilii, atque Horatii. Qua in re haud mediocrem laudem adeptus est in judicio eru-ditorum compositis 5. volum. In his enim facile ostendit, quam acrem se, atque violentum praeberet accusandis, atque insectandis hominum vitiis, ut qui molestissime animo ferret corruptos civitatis mores. Inter amicos praecipuo affectu coluit Volusium Bithynicum, et Corvinum. Val. quoque Martialis plurimum detulit Juvenali, suumque studium, atque singularem benevolentiam pluribus locis testatus est, ut his versibus appetat:

Cum Juvenale meo quea me committere tentas,
Quid non audelis, perfida lingua, loqui?

Quidam Grammatici tradunt, eundem accessisse ad ultimam senectam, et in remotissimam Aegypti par-tem missum à Cæsare Domitiano sub practextu de-mandatae dignitatis, ibique senio consecutum, ac nimo vitae taedio periisse. Quod ego nondum reperio apud eos auctores, qui pro receptis, ac fide dignis-habentur.

PROLOGUS.

HAbes, benevole Lector, Dec. I. Juvenalis, atque A. Persi Satyras, in quibus vita irrideti, virtu-tes laudari cum voluptate videtas, et ex quibus multa utilia ad vitae institutionem praecepsa desertere pos-sis. Cautè tamen ambos, et precipue Juvenalem propter obscoena nonnulla leges. Ad nimiam eorum illus-trandam obscuritatem, praeter copiosas doctissimi Farnabii annotationes, nonnullas meas, et Latine, et Hispanie subjeci, in quibus Gracca, quae in Farnabii notis reperiuntur, magnoque sunt ad cognitionem im-pedimento, in Latinum transtuli sermonem. Quoniam autem in operis initio, nondum Graeca vertendi consilio inito, nonnulla omissa fuerant, ea postea versa post hunc Prologum locavi. Aliqua tamen vertere no-lui, aut quod obscoena, aut quod inutilia. Spero pro diligenti mea cura futurum, ut hoc opus perpacis mendis foedatum in publicum edatur. Haec prae-monda censui. VALE.

Graeca, quae praetermissa sunt,
hic in latinum vertuntur sermo-
nem.

PAg. 7. not. 14. *Lat.* Circa hunc parvum scopu-
lum, tesseram.

Ibid. ead. not. *Lat.* Fracta illis nave.

Pag. 11. not. 85. *Lat.* Fodum, indecorum.

Ibid. eadem not. *Lat.* In fossam.

Ibid. eadem not. *Lat.* Fossam duxit, fodit.

Ibid. not. 91. *Lat.* Spectacula, vel pugnas.

Ibid. *Lat.* Singulari certamine.

Pag. 13. not. 21. *Lat.* Plano, depilato. Hispan.
Liso.

Ibid. not. 28. *Lat.* Intemperantiae.

Ibid. eadem not. Incontinentiac.

Pag. 15. not. 61. *Lat.* Clipeis contegentes.

Pag. 17. not. 99. *Lat.* Foemincis.

Pag. 28. not. * *Lat.* Rides, ego autem morior
risu.

Pag. 29. not. 17. *Lat.* Ala.

Pag. 29. not. 18. *Lat.* Erat autem quidam Pro-
togenes, etc.

Pag. 31. not. * *Lat.* Non est paupertate ullus mi-
serior in vita casus: nam, si natura probus eris, et
pauper, ridiculus eris.

Pag. 32. not. 58. *Lat.* Os cum aperuisset admo-
dum, tanquam devoraturus spectatores.

Pag. 43. not. 73. *Lat.* Sacra vis Alcinoi, robur
Telemachi.

Ibid. not. 81. *Lat.* Gigni, et terra.

Pag.

Pag. 46. not. 36. *Lat.* Quae adest tanquam alis
lata.

Ibid. *Lat.* Et alas ferentes festinanter vadebant sem-
per ire illa re dicentes.

Pag. 51. not. 89. *Lat.* Lucernam olet.

Pag. 53. not. 34. *Lat.* Nam egestate domito li-
gata est lingua.

Pag. 59. not. 84. *Lat.* Equis.

Pag. 60. not. 9. *Lat.* Lignum gladium.

Ibid. *Lat.* Lignum ensem.

Pag. 61. not. 20. *Lat.* Nudus ad portam lupa-
naris stabat, ut scortatores; et sindonem aureis an-
nulis elevataam quatiens accedentes associans.

Pag. 62. not. 32. *Lat.* Pauper, qui uxorem divi-
tem duxit, habet dominam, non uxorem.

Pag. 63. not. 42. *Lat.* Brevis est dies.

Pag. 64. not. 61. *Lat.* Scdere tristias.

Pag. 69. not. 62. *Lat.* Terrae coelum commis-
cere.

Pag. 71. not. 19. *Lat.* Muliebria.

THO-

D. JUNII JUVENALIS AQUINATIS

* S A T Y R A I.

Deliberanti Poëtæ, famque in animo habent temporis sui Poëtis Tragoedias recitantibus vicem referre, & pantherum (quod ajunt) leone remunerare, occurserunt urbis Romanae sceleræ, quos ipsum ab instituta Tragoedia ad Satyram abducent.

SEmper ego auditor tantum & nunquamne
reponam,
Vexatus toties⁵ rauci & Theseide Codri?
* Impune ergo mihi recitaverit ille⁵ to-
gatas,
Hic⁵ elegos? impune diem consumperit⁵ ingens
Telephus? aut summi plena jam margine libri⁵
Scriptus, &⁵ in tergo, secundum finitus⁵ Orestes?
** Nota magis nulli domus est sua, quam mihi¹⁰ lucus

* Poëma varium, nonnullis
dictum à Satyris, quorum echinis
nos, et derisiones hoc carminis
genus imitator: J. C. Scaliger
I. Poëtæ, 2. c. à canistellis
omni pomorum genere plenis,
quibus prodeunt Satyri Nym-
phas alluciebant: Is. Casub. 2.
lib. de Satyra, à satura lange,
quam antiqui, dils agri annus
solventes vota, primitius omnis
fructuum generis referat offe-
rebat. i. Scribam, recitabo,
vel vicem illis referam, eos eadem
scribendi, recitandique molestia
obtundens, qua illi me? 2. Re-
ctangulo rauci, vel clamost,
Recitatione illius poëmatis de
Thesei gestis à Codro vili Poëta
scriptis. 4. Nec per ipsa refer-
am? 5. Comoedias Latinas à
toga Romanorum habitu dictas,
ut et Graccae palliatus dicebantur
à Graecorum palliis. 6 Lu-

guibus, vel amatorios. 7 Lon-
ga tragœdia de Telepho, rege
Mysie, cui valvus, et auxilium
Pelias hæc, nulli. 8 In aversa
charta, ab exteriore parte: al. à
tergo, 9 Trag. de Orestes, sce-
nis agitata. ** Fabula, et his-
toriae mibi acque non sunt
ac alteri cuiquam Poëtam, si
velim, quod illi faciunt, Princi-
pibus adulari, aut fane mese
recitando velificari: taxari que
hic videtur Val. Flacc. Vide Jan.
Parrhasii 2. epist. 10 Historia
Romuli, et Remi quos perierit
Rhea in loco Martis, vel luc.
Mar. in Pontio, pro quoconque
loco, ad doris onem Poëtarum,
qui à luci descriptione colorem
arts petunt. Alii ferunt, locum
fuisse Romæ in Apulia, in quo
recitabant Poëtæ. Vide Bapt.
Egnati racemationum cap. 6.

DE-

A

Mar-

THOMAE FARNABIO.
Carminibus tibi verba dedi, vel carmina verbis;
Carmina sed mallem, quam tibi verba dare.
Tu mihi das sensus, ego do tibi verba Poëtæ.
Meque ama, amaque mea; ut teque amo, amoque
tua.

Tuus,

Rudolphus Gittins.

TEmporibus lux magna fuit Juvenalis avitis,
Moribus, ingenii, divitiis, virtus.
Tu lux es luci, Farnabi: operisque fugasti,
Temporis et tenebras, ingenii radix.
Lux tua parva quidem mole est, sed magna rigore,
Sensibus, et docti pondere judicii.
Macte: tuo scriptores, lectoresque labore,
Per te alii vigeant, per te alii videant.

Ben. Jonsonius.

Cum Juvenale tuo, Farnabi, Persius exit,
Atque affectatis eruitur tenebris.
Quem legit, et quondam neglectum intelligat illo
Qui Stridone satus, nomine sanctus erat.

B. K.

- I Vates. II Hypocritae. III Roma urbs. IV Rhombas.
- V Parasitus.
- VI Nuptæ. VII Ars sordet. VIII Nobilitas vera. IX Impia.
- X Vota,
- XI Caena. XII Redux. XIII Deposta. XIV Parenſ.
- XV Aegyptia. XVI Miles.